

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

ΚΔ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
(Θεσσαλονίκη, 15 έως 17-10-2012)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΚΔ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στό Ἐκπαιδευτικό καί Πολιτιστικό Ἰδρυμα «Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς» στή Θεσσαλονίκη, ἀπό 15 ἕως 17.10.2012, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Προέδρου τῆς Σ. Ε. ἐπί τῶν Αἱρέσεων καί ὑπό τήν προεδρίαν Αὐτοῦ, μέ θέμα: «*Ἡ ἐλπίδα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γιά τήν αἰωνιότητα καί οἱ πλάνες τῶν "ἔσχατολογικῶν" αἱρέσεων*», μετὰ ἀπό ἐκτενή συζήτηση ἐπί τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τά ἀκόλουθα **Πορίσματα**:

1. Ἡ διδασκαλία περὶ ἐσχάτων διαποτίζει ὀλόκληρη τή θεολογία καί ζωή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ἐστιάζει σέ ὅ,τι συνιστᾷ τό ἀπόλυτο, τό τελικό, τό ὀριστικό. Δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τό πρόσωπο τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀπόλυτη κυριαρχία Του στόν κόσμον. Μέ ἄλλα λόγια, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται κατὰ τήν Καινή Διαθήκη στό πρόσωπο καί στό ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί συνιστᾷ ταυτόχρονα τό κεντρικό γεγονός τῆς ἐπέμβασης τοῦ Θεοῦ στήν Ἱστορία. Ἐπομένως, τά ἔσχατα συνδέονται μέ τίς τρεῖς διαστάσεις τοῦ χρόνου, παρελθόν, παρόν καί μέλλον.

2. Ἡ Ὁρθόδοξη ἐσχατολογία δέν εἶναι ἀπλῶς ὁ λόγος γιά τήν ἄλλη ζωή, οὔτε τό τελευταῖον κεφάλαιον τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἢ τῆς Δογματικῆς τῆς Ἐκκλησίας. Διαποτίζει τό σύνολον τῆς Ἀγιογραφικῆς διδασκαλίας καί, ὡς ἐκ τούτου, τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί λειτουργικῆς ζωῆς, καθὼς εἶναι προσανατολισμένη καί ἀναζητεῖ ἀπό τούς

πιστούς τὴν ἐνεργό προσμονή τῆς ἐρχόμενης Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τὴ δυναμικὴ μεταμόρφωση καὶ ἀνακαίνιση τοῦ σύμπαντος κόσμου.

3. Ἡ ἐλπίδα τῶν ἐσχάτων, κατὰ τίς μαρτυρίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς, θεμελιώνεται στό μυστήριο τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου, διὰ τῆς πορείας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν ἱστορία, «ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20). Κεντρικός ἄξονας τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδας εἶναι ὁ Σταυρός καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ «Ἡμέρα τοῦ Κυρίου» ταυτίζεται μὲ τὴν ἀναμενόμενη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

4. Στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴ ζωὴ καὶ τὴ θεολογία της, ὀμιλοῦμε γιὰ «ἐγκαινιασθεῖσα» Ἐσχατολογία, καθὼς κινούμαστε μεταξύ ἑνός «ἤδη» καὶ ἑνός «ὄχι ἀκόμη» τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξη περὶ ἐσχάτων διδασκαλία συνδέεται ἀδιασπᾶστως καὶ ὀργανικῶς μὲ ὁλόκληρο τὸ βιωματικό, ἀσκητικό, λειτουργικό καὶ μυστηριοκεντρικό πλαίσιο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, μὲ στέρη καὶ ἐπαρκῆ θεολογικὴ θεμελίωση τὴν ἐνότητα, συνύφανση καὶ συσχέτιση τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὴν κτίση καὶ στὴν ἱστορία. Ἡ θεολογικὴ αὐτὴ βάση ἔχει ἄμεσες καὶ συγκεκριμένες συνέπειες στὴ ζωὴ τῶν πιστῶν, στὴν περὶ ἐσχάτων διδασκαλία καὶ ἀκόμη στὴν ἴδια τὴν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τὸ πρῶμα αὐτῶν τῶν θεολογικῶν δεδομένων, ἐπισημαίνονται τὰ ἀκόλουθα, σχετικὰ μὲ τίς πλάνες τῶν ἐσχατολογικῶν αἱρέσεων καὶ ἄλλων διαφόρων μελλοντολογικῶν ὁμάδων:

α. Στὶς διάφορες ἐσχατολογικοῦ χαρακτῆρα αἱρέσεις καὶ παραχριστιανικὲς ὁμάδες διαπιστώνεται μιὰ ἐντόνως παχυλὴ καὶ ἐξόχως ἀνθρωπομορφικὴ θεώρηση καὶ παρουσίαση τῶν ἐσχάτων, λόγῳ, εἴτε τῆς «κατὰ γράμμα» θεοπνευστίας καὶ ἀτομικῆς ἐρμηνείας τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού ἀποδέχονται, εἴτε τῆς ἀλλοίωσης τῆς Ἀγιογραφικῆς διδασκαλίας μέσῳ τῶν διαφόρων «ὄραμάτων» ἢ ποικίλων «ἀποκαλύψεων» τῶν ἰδρυτῶν τῶν αἱρέσεων αὐτῶν.

β. Ἐπίσης, λόγῳ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ αἱρετικὲς κινήσεις στεροῦνται αὐθεντικῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἐρμηνείας καὶ κριτηρίων ἀξιολόγησης, ἡ ὅλη ἀπόπειρα ἀγιογραφικῆς τεκμηρίωσης τῶν κακόδοξων θεωριῶν τους θεμελιώνεται σὲ ἓνα ἄκρατο ὑποκειμενισμό, πού παράγει πληθῶρα αὐθαίρετων ἐρμηνειῶν καὶ κακόδοξων ἀντιλήψεων.

γ. Πολλὲς ἀπὸ τίς νεώτερες αἱρετικὲς καὶ παραχριστιανικὲς κινήσεις ἐσχατολογικοῦ καὶ χιλιαστικοῦ χαρακτῆρα ἔχουν τὴν ἱστορικὴ ἀφετηρία τους ἢ ἐπηρεάστηκαν ἀπὸ τὸ κλίμα πού εἶχε διαμορφωθεῖ στὶς Η.Π.Α. κατὰ τὴ διάρκειά τοῦ 19ου αἰῶνα, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐντονη αἴσθησι

καί προσδοκία πού εἶχε καλλιεργηθεῖ ἐντός τῶν διαφόρων προτεσταντικῶν κλάδων γιά μιά ἐπικείμενη ἐπιστροφή καί Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου.

δ. Παρά τή σαφῆ θέση τοῦ Κυρίου ὅτι εἶναι ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς Δευτέρας Παρουσίας Του (Ματθ. 24,36), πολλές ἀπό τίς ἐσχατολογικές χιλιαστικές αἱρέσεις, παραχριστιανικές κινήσεις καί ἄλλες μελλοντολογικές ομάδες (π.χ. τρομολαγνία περί τοῦ τέλους τοῦ κόσμου τό 2012, ἡμερολόγιο τῶν Μάγια, τηλεοπτικοί καί διαδικτυακοί ψευδοπροφήτες κ.ἄ.) δέν διστάζουν, μέ διάφορους ἀστήρικτους Ἀγιογραφικούς καί χρονολογικούς συσχετισμούς, νά καθορίζουν μέσω ψευδοπροφητειῶν ἡμερομηνίες, κατά τίς ὁποῖες θά λάβει χώρα ἡ Δευτέρα Παρουσία καί, φυσικά, ἐπανειλημμένως διαψεύδονται.

ε. Σέ ὀρισμένες κινήσεις διάφορα γεγονότα καί μαρτυρίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς χρησιμοποιοῦνται ὡς μέσο ψυχολογικῆς πίεσης, ἀφοῦ προηγουμένως ἔχουν συστηματικά ἐκπαιδεύσει τοὺς ὀπαδοὺς τους σέ ἓνα συγκεκριμένο τρόπο σκέψης, ὥστε τά μέλη τους κάτω ἀπό τόν φόβο «τῆς σφαγῆς τους στόν Ἀρμαγεδῶνα» ἢ «τῆς μή ἀρπαγῆς τους στοὺς οὐρανοὺς», νά αὐξάνουν τόν «ἱεραποστολικό» ἀκτιβισμό τους, ὡς ἀπόδειξη ὅτι ἀνήκουν στήν κατηγορία τῶν «ἐκλεκτῶν» καί τῶν «σεσωσμένων».

5. Ἡ ὀλομέλεια τῆς Συνδιασκέψεως διεπίστωσε τήν μεγάλη χρησιμότητα, πού θά εἶχε γιά τήν ποιμαντική ἐργασία τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν αἱρέσεων, ἢ συμπλήρωση τοῦ καταλόγου τῶν αἱρετικῶν καί παραχριστιανικῶν ομάδων, τόν ὁποῖο κατήρτισε ἡ Ε' Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων, στή Ναύπακτο τό 1993, ὡς καί τοῦ καταλόγου τῶν ομάδων τῶν ἀσυμβίβαστων μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη, τόν ὁποῖο κατήρτισε ἡ Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων, στήν Ἀλίαρτο Βοιωτίας τό 1995. Τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖο ἀπό τήν ἐμφάνιση καί δραστηριοποίηση πληθώρας νέων αἱρετικῶν, παραχριστιανικῶν καί παραθρησκευτικῶν ὀργανώσεων στόν κόσμο.

6. Ἡ ὀλομέλεια τῆς Συνδιασκέψεως ἐπεσήμανε ἐπίσης τήν παντελῆ ἀπουσία τῆς Ὁρθόδοξης ἐσχατολογίας ἀπό τά προτεινόμενα καί ἤδη πιλοτικῶς διδασκόμενα στήν Ἑλλάδα νέα βιβλία γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στή στοιχειώδη καί μέση ἐκπαίδευση. Ἡ ἔλλειψη αὐτή συνοδεύεται, δυστυχῶς, ἀπό μιά ριζική ἀλλαγὴ τοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, ἀπό τόν Συνταγματικά κατοχυρω-

μένο στην Ελλάδα ομολογιακό του χαρακτήρα σε μία προοπτική αποδόμησης, που καταλήγει στον θρησκευτικό συγκρητισμό.

7. Η Ορθόδοξη Ἐκκλησία με τή Θεολογία, τήν δισχισμένη Παράδοση και ζωή της, αποδοκιμάζει τις δοξασίες των διαφόρων ἐσχατολογικῶν αἱρέσεων και ἄλλες ποικίλες ἐσφαλμένες μελλοντολογικές ἀντιλήψεις, ὄχι μόνο διότι ἡ συλλογιστική τους εἶναι σαθρή και ἡ ἐξήγησή τους ἀφελής, ἀλλά πρωτίστως διότι οἱ δοξασίες αὐτές εἶναι θεραπευτικά λανθασμένες. Ἀδυνατοῦν νά θεραπεύσουν τόν ἐσκοτισμένο και ἀλαζονικό νοῦ τοῦ ἀνθρώπου και τήν γεμάτη ἰδιοτέλεια καρδιά του, μέ τελικό ἀποτέλεσμα νά ὀδηγοῦν τούς ὀπαδούς τους, οἱ ὅποιοι εἶναι κι αὐτοί πλάσματα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, στόν πνευματικό θάνατο και νά τούς στεροῦν τήν ἀληθινή και ζωντανή ἐλπίδα γιά τήν αἰωνιότητα.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
και Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων

+Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου +Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος

Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας +Ὁ Μητροπολίτης Πτολεμαῖδος Προτέριος

Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων Ἀρχιμανδρίτης Δημήτριος Βασιλειάδης

Πατριαρχείου Μόσχας & Πάσης Ρωσίας Ἱερομ. Θεοφάνης Λουκιάνωφ

Πατριαρχείου Σερβίας Πρωτοπρεσβύτερος Γάιος Γκάιτς

Πατριαρχείου Ρουμανίας Καθηγητής Ciprian Streza

Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Κωστόπουλος

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Πρωτοπρεσβύτερος Κυριακός Τσουρός

Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας Πρωτοπρεσβύτερος Andrzej Lewezak

Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας Θεολόγος Ἰωάννης Μένη